

Nr 400

Av herrar **Ekström** i Iggesund och **Asp**, om översyn av bestämmelserna angående kommuns skattskyldighet.

I kommunalskattelagens 53 § 1 mom. c stadgas skyldighet för kommunerna att erlægga skatt för inkomst av fastighet och av rörelse. Enligt 47 § skall s.k. garantiskatt erläggas, varvid ett garantibelopp av 2 % av fastighetens taxeringsvärde upptages som inkomst för från skatteplikt icke undantagna kommunala fastigheter. Vidare bör anföras att kommunerna är helt frikallade från skyldighet att erlægga skatt till staten enligt 7 § förordningen om statlig inkomstskatt.

Eftersom sålunda skattskyldighet föreligger för kommunerna medför detta även skyldighet att enligt gällande taxeringsförordning avlämna självdeklaration, och härvid anses kommunen vara en enda juridisk person, även om antalet förvärvskällor i fråga om fastigheter och rörelser kan vara flera.

Eftersom kommunen betraktas som en enda juridisk person, sammanförs deklarationen till en därför avsedd huvudblankett med vederbörliga bilagor. Praktiskt har detta den följd, att kommunen har möjlighet att mot eventuella överskott avräkna de oftast förekommande underskotten, varför i regel endast garantibeloppen kvarstår.

Enligt gällande kommunallag är kommunen icke behörig att driva affärsrörelse i annan mån än att denna kan anses vara av servicekaraktär, och det torde vara i undantagsfall som dessa kommunala verk verkligen lämnar några överskott.

Deklarationsförfarandet är emellertid synnerligen arbetskrävande och skall fullgöras under en tid då man i kommunernas kamerala förvaltningar har många andra, kanske mera trängande, arbetsuppgifter. De avgivna deklarationerna skall efter avlämnandet dessutom bli föremål för granskning av taxeringsmyndigheterna. Hela detta arbete måste anses vara improduktivt, eftersom den kommunalskatt som debiteras primärkommunerna till övervägande del tillgodogöres dem själva.

Föreliggande spörsmål har alltemellanåt aktualiserats, bl.a. av 1957 års fastighetsskattesakkunniga. I ett av Svenska stadsförbundet avgivet remissyttrande över sakkunnigas betänkande anfördes följande:

Eftersom en allmän översyn av hela skattesystemet med bl.a. utredning om skattebördans avvägning mellan olika samhälls- och inkomstgrup-

per är förestående, bör lämpligen frågan om fastighetsbeskattningens avveckling bedömas i detta större sammanhang. Därvid bör också fastighetsbeskattningen av kommunägda fastigheter tagas under övervägande. I detta sammanhang kan styrelsen icke underlåta att erinra om att även den vidare frågan om kommunernas skattskyldighet för inkomst av fastighet och av rörelse enligt kommunalskattelagen även förtjänar uppmärksamhet. Nu sker ett mycket tidskrävande deklarations- och taxeringsförfarande för fastställande av skattebelopp som till största delen återgår till kommunerna.

Det synes som om denna fråga ånyo borde aktualiseras, eftersom starka skäl talar för att kommunerna befrias från skyldighet att erlägga skatt enligt kommunalskattelagen för inkomst av fastighet som är belägen i den egna kommunen och av rörelse som bedrivs i denna. Vidare borde även upptagas till prövning, huruvida skyldighet i fortsättningen skall föreligga för kommun att erlägga garantiskatt för fastigheter i den egna kommunen. Däremot bör av olika skäl även i fortsättningen deklarations- och skattskyldighet föreligga för inkomst av fastighet och av rörelse i annan kommun.

Givetvis skulle en ändring av primärkommunernas skattskyldighet på sätt som härovan skisserats medföra ett visst skattebortfall för landsting, kyrkliga kommuner och i vissa fall tingslagen. Fördelarna med en reform måste emellertid anses väga tyngre än de förenämnda nackdelarna. Uppgiftsfördelningen mellan landsting och primärkommuner är i dag ingalunda så strikt som man kanske ansåg vid den tidpunkt då förenämnda bestämmelser i kommunalskattelagen tillkom. Under senare år har på olika områden glädjande nog kunnat konstateras en tydlig strävan att minska det administrativa arbetet, såsom t.ex. mellan stat och kommun genom att antalet statsbidrag successivt minskat och kommunerna i stället erhåller schabloniserade skatteutjämningsbidrag.

Det finns även skäl erinra om att den skattskyldighet som nu föreligger kan ha till följd att kommuner som söker att i största möjliga utsträckning skattefinansiera sina investeringar löper risk att få betala högre kommunal skatt än de kommuner som i större omfattning lånefinansierar, eftersom avdragsmöjligheter för räntekostnader i det förra fallet då icke föreligger.

På grund av den alltmer omfattande kommunala verksamheten och det komplicerade bokföringssystem som blir en naturlig följd härav är det inte alls säkert att man i deklARATIONERNA och beskattningen kan få fram den absoluta rättvisa man ytterst eftersträvar. Underlaget för deklARATIONEN är beroende av t.ex. fördelningen av kostnader för gemensamma kontor för räkenskapsföring etc. Ett fastighetskontors kostnader skall fördelas på skattskyldiga fastigheter, förmedlingsorgansverksamhet och förvaltning av skolväsendets m.fl. fastigheter. Det kan inte undvikas att en snedbelast-

ning av kostnaderna emellanåt äger rum, och detta leder i sin tur till att den fullkomliga rättvisan i skattehänseende icke ernås.

Under hänvisning till vad som ovan anförts hemställas,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om en översyn av bestämmelserna om kommunernas skattskyldighet i syfte att åstadkomma en ändring rörande deklara- tions- och skattskyldighet i enlighet med vad som i mo- tionen anförts.

Stockholm den 24 januari 1967

Sven Ekström (s)
i Iggesund

Einar Asp (s)
